

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.3.27>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ОБМІНУ ПОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ З КОМПЕТЕНТНИМИ ОРГАНАМИ ІНОЗЕМНИХ КРАЇН: ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА

Хоменко Ю.В.,

аспірант юридичного факультету

Вищого навчального закладу «Національна академія управління»

ORCID: 0009-0002-2206-2336

e-mail: ykhomeenko@gmail.com

Хоменко Ю.В. Адміністративно-правовий механізм обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн: поняття та структура.

Стаття присвячена визначенню поняття та структури адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн.

Обумовлено, що зазначене поняття є комплексним та має три важливих складові – поняття «обмін податковою інформацією», «компетентні органи іноземних країн» та «адміністративно-правовий механізм». Саме через таку структуру це поняття досліджено у статті.

При дослідженні поняття обміну податковою інформацією обґрунтовано, що нормативне і наукове визначення цього поняття у науці є недосконалими. Вони не враховують міжнародно-правовий аспект обміну податковою інформацією, а саме особливості змісту міжнародних договорів, укладених та ратифікованих Україною. Також зроблено висновок, що компетентними органами іноземних країн, між якими відбувається обмін податковою інформацією, є ті органи цих країн, які визначені цими ж міжнародними договорами.

Визначення поняття та структури адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн слід формувати виходячи з напрацьованих у науці підходів до розуміння адміністративно-правового механізму як сукупності правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин у сфері адміністративного права. Обумовлено, що адміністративно-правовий механізм такого обміну є виключно внутрішньодержавним утворенням, відносини в якому є внутрішніми відносинами в межах держави. На забезпечення виконання зобов'язань України з обміну податковою інформацією в межах держави Україна спрямована ціла сукупність правових засобів адміністративно-правового характеру. Структурою такого механізму є такі елементи: а) адміністративно-правові норми, що визначають підстави, умови та порядок застосування адміністративних заходів для обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн; б) інституційна система забезпечення обміну податковою інформацією, яку складають система уповноважених суб'єктів; в) адміністративні процедури, у межах яких здійснюється обмін податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн; г) адміністративна відповідальність за порушення суб'єктами права встановлених державою правил, пов'язаних з обміном податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн.

За наслідками дослідження сформульоване авторське визначення поняття адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн.

Ключові слова: механізм, адміністративно-правовий механізм, механізм правового регулювання, структура адміністративно-правового механізму, податкова інформація, міжнародний обмін, обмін податковою інформацією, компетентні органи іноземних країн, міжнародні договори.

Homenko Y.V. The administrative and legal mechanism for the exchange of tax information with the competent authorities of foreign countries: concept and structure.

This article is devoted to defining the concept and structure of the administrative and legal mechanism for the exchange of tax information with the competent authorities of foreign countries.

It is noted that this concept is complex and includes three important components – namely, the notion of ‘exchange of tax information’, ‘competent authorities of foreign countries’, and the ‘administrative and legal mechanism’. It is precisely through this structure that the concept is examined in the article.

In examining the concept of the exchange of tax information, it is substantiated that the normative and scientific definitions of this concept in the field of science are imperfect. They do not take into account the international and legal aspect of the exchange of tax information, namely the specific features of the content of international treaties concluded and ratified by Ukraine. It is also concluded that the competent authorities of foreign countries, between which the exchange of tax information takes place, are those authorities of these countries that are specified by these same international treaties.

When defining the concept and structure of the administrative and legal mechanism for the exchange of tax information with the competent authorities of foreign countries, it is necessary to draw upon the approaches developed in science to understanding the administrative and legal mechanism as a set of legal instruments by means of which legal regulation of social relations in the field of administrative law is carried out. It is noted that the administrative and legal mechanism of such exchange is exclusively a domestic formation, and that the relationships within it remain internal relations within the state. A whole set of administrative and legal instruments is aimed at ensuring Ukraine’s obligations to exchange tax information within the state of Ukraine. The structure of this mechanism comprises the following elements: a) administrative and legal norms defining the grounds, conditions, and procedure for applying administrative measures for exchanging tax information with the competent authorities of foreign countries; b) the institutional system ensuring the exchange of tax information, consisting of a system of authorised entities; c) administrative procedures within which the exchange of tax information with the competent authorities of foreign countries takes place; d) administrative liability for violations by entities of the state-established rules related to the exchange of tax information with the competent authorities of foreign countries.

Based on the results of the study, the author has formulated a definition of the administrative and legal mechanism for the exchange of tax information with the competent authorities of foreign countries.

Key words: mechanism, administrative and legal mechanism, mechanism of legal regulation, structure of the administrative and legal mechanism, tax information, international exchange, exchange of tax information, competent authorities of foreign countries, international treaties.

Постановка проблеми. З розвитком міжнародної економічної діяльності, міграції населення постає проблема правильного та справедливого оподаткування, яке б враховувало доходи суб’єктів та сплачені ними податки у різних юрисдикція. Досягнути цього без запровадження обміну податковою інформацією між компетентними органами іноземних країн неможливо. Надзвичайно важливе місце в забезпеченні такого обміну належить адміністративно-правовому механізму, який є явищем внутрішнього права кожної окремо країни-учасниці обміну, зокрема, й України. Таким чином, правова наука повинна сформуванати та обґрунтуванати поняття та структуру цього механізму задля належного його правового регулювання

Мета дослідження полягає у визначенні поняття та структури адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн.

Стан опрацювання проблематики. Проблему адміністративно-правового механізму загалом, окремі особливості обміну податковою інформацією досліджували, зокрема, багато науковців, а саме такі як Алфьоров С.М., Безпалова О.І., Герасименко Н.М., Голосніченко І.П., Гончарук С.Т., Дмитренко Е.С., Коломоєць Т.О., Кормич Б.А., Корнійченко А.О., Куракін О.М., Легета І.В., Лєкарь С.І., Мандзюк О.А., Остапенко О.І., Стеценко С.Г., Тарахонич Т.І., Тильчик В.В., Целенко В.Л. та інші. Однак, проблематика безпосереднього визначення поняття та структури адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн у правовій науці досліджена ще не була та відповідне поняття і його структура не сформовані.

Виклад основного матеріалу. Саме поняття адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн є комплексним. Фактично

кожне зі слів, які його складають, є науковим терміном. Вбачається, що воно має три важливих складові – поняття «адміністративно-правовий механізм», «обмін податковою інформацією» та «компетентні органи іноземних країн». Саме через таку структуру комплексного поняття, на наш погляд, його можна найбільш вдало дослідити. Очевидно, що перша з наведених складових є більше поняттям адміністративного права, друга – поняттям податкового права, а третя – міжнародного права. На наш погляд, з метою забезпечення логічності дослідження нам варто спочатку проаналізувати структурні елементи поняття «обмін податковою інформацією», оскільки саме останнє, виходячи з онтологічної сутності зазначених понять, є первинним, задля задоволення відповідної функції якого й існує «адміністративно-правовий механізм», надалі варто з'ясувати розуміння поняття «компетентні органи іноземних країн», як такого, що вказує на суб'єктів цього обміну, і лише на завершення поняття «адміністративно-правовий механізм».

Не дивлячись на те, що поняття «обмін податковою інформацією» досить широко використовується, насамперед, у міжнародно-правових актах, ці акти, як і акти внутрішнього законодавства України, не містить його визначення.

Поняття інформації загалом та податкової інформації, зокрема, містять положення Закону України «Про інформацію». Так, згідно зі ст. 1 цього Закону інформацією є будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді. Податкова ж інформація визначена одним з видів інформації за її змістом та у дефініції визначається як сукупність відомостей і даних, що створені або отримані суб'єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності і необхідні для реалізації покладених на контролюючі органи завдань і функцій у порядку, встановленому Податковим кодексом України (ст.ст. 10, 16 Закону).

У науці вказується на начебто очевидних недоліках визначеного Законом «Про інформацію» поняття податкової інформації [1, с. 36] та надаються власні визначення. Так, О.А. Мандзюк вважає податкову інформацію суспільно значимими відомостями та/або даними, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді, створені чи одержані податковими органами у межах повноважень, передбачених законодавством, з метою забезпечення ефективного функціонування системи оподаткування [1, с. 74]. Е.С. Дмитренко вважає цю інформацію сукупністю відомостей і даних щодо обчислення та сплати податків і зборів, що створені, надані, зібрані, одержані, збережені, накопичені, оброблені, передані, використані, поширені, оприлюднені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді, які підлягають аналізу, охороні та захисту [2, с. 42].

Однак, на наш погляд, усі наведені визначення поняття податкової інформації, як нормативне, так і наукове, виглядають недосконалими.

Так, усі вони цілком обґрунтовано при визначенні поняття «податкова інформація» містять ту його складову, в якій відображається сутність поняття «інформація» як певної сукупності відомостей, повідомлень, даних, що зменшують невизначеність знань про певне явище, подію у реципієнта певної сфери [3, с. 83], з конкретизацією того, яка з неї є податковою. Однак, у тому, якою є власне податкова інформація, вбачаються суттєві недоліки.

Так, варто погодитися, що прив'язка інформації до податкової інформації у Законі «Про інформацію», здійснена через реалізацію «покладених на контролюючі органи завдань і функцій» не виглядає обґрунтованою через велику кількість контролюючих органів в Україні [1, с. 36]. Натомість підхід, застосований О.А. Мандзюком, а саме, що податковою інформацією фактично є лише інформація, створена чи одержана податковими органами, також очевидно йде всупереч визначеному Законом підходу, що такою є не лише інформація, створена або отримана податковими органами, а інформація, створена суб'єктами інформаційних відносин загалом, якими є не лише податкові органи. Також, на наш погляд, не можна ототожнювати податкову інформацію виключно з інформацією «щодо обчислення та сплати податків і зборів», як це робить Е.С. Дмитренко, оскільки на сьогодні зміст податкової інформації слід розглядати значно ширше.

Так, з аналізу положень внутрішнього законодавства та укладених Україною міжнародно-правових угод вбачається, що до податкової інформації відноситься не лише інформація щодо обчислення та сплати податків і зборів, а й значно більший обсяг інформації, зокрема, інформація про фізичних осіб у різних її проявах, про юридичних осіб та їх засновників, про банківські рахунки та обіг коштів по них, про господарські та платіжні операції, види економічної діяльності, інформація, необхідна для притягнення суб'єкта до адміністративної чи кримінальної відповідальності, або ж навіть про нотаріальні дії чи акти реєстрації цивільного стану тощо.

Проаналізувавши великий масив внутрішнього і зовнішнього законодавства мусимо констатувати, що окреслити обсяг податкової інформації за її змістом не видається можливим, оскільки цей обсяг не є не лише чітко визначеним, а не є й сталим. Він є таким, що постійно змінюється. При цьому, намагання окреслити вичерпний обсяг податкової інформації породжує виникнення цілком обґрунтованих сумнівів у його завершеності. Таким чином, на наш погляд, при окресленні поняття податкової інформації слід виходити з того, що нею може бути будь-яка інформація, яка створюється суб'єктами інформаційних правовідносин. При цьому, зазвичай, вона є інформацією щодо податків, однак, не лише щодо їх обчислення та сплати. Також важливо відзначити, що такою інформацією може бути лише та інформація, яку згідно з усім масивом законодавством можна створювати чи отримувати, при цьому, але не виключно, для цілей оподаткування.

Виходячи з наведеного, для нас більш прийнятним вбачається визначення податкової інформації, яким було б враховано у запропонованому визначенні міжнародно-правовий аспект, тому при визначенні поняття податкової інформації в аспекті її міжнародного обміну слід виходити і з положень міжнародних актів, підписаних та ратифікованих Україною.

Так, наприклад, ст. 4 Конвенції Ради Європи та ОЕСР про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах від 25.01.1988 в редакції Протоколу про внесення змін і доповнень до Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах від 27.05.2010 визначає, що Сторони, зокрема, як передбачено в цьому розділі, здійснюють обмін будь-якою інформацією, яка може бути доречною для виконання чи застосування внутрішнього законодавства, яке стосується податків, передбачених цією Конвенцією [4]. Таким чином, тут слід констатувати, що в аспекті міжнародного обміну податковою інформацією таке визначення податкової інформації повинне враховувати й підходи щодо її розуміння не лише в Україні, а й в іноземних державах, визначених їх внутрішнім законодавством.

Щодо поняття власне «обмін» податковою інформацією, то внутрішнє адміністративне законодавство не містить визначення цього поняття.

Дослідження наукових джерел у сфері діяльності, пов'язаної з інформацією, свідчить, що інформація може бути предметом вчинення різного роду дій щодо неї, які можуть складати сутність відповідного поняття – створення, збирання, одержання, аналізу, оброблення, зберігання, використання, передачі, поширення, охорони, захисту тощо. Кожне з цих понять несе своє смислове значення, яке, однак, у кожному з аспектів його використання може й мати різне значення. При цьому, деякі з них можуть розумітися також і як синоніми.

На наш погляд, поняття «обмін» в аспекті міжнародного обміну інформацією можна розглядати у вузькому та широкому змісті.

Слід погодитися з Н.М. Герасименком, що у найбільш загальному вигляді обмін податковою інформацією являє собою будь-які дії щодо отримання чи передачі податкової інформації від одного суб'єкта до іншого. В контексті міжнародного обміну податковою інформацією мова йде про збір, оброблення та передачу податкової інформації від однієї сторони до іншої, тобто, від уповноваженого податкового органу однієї країни до уповноваженого податкового органу іншої країни або декількох країн [5, с. 8]. Однак, як нам здається, в аспекті власне «обміну» податковою інформацією між компетентними органами України та іноземних країн, то сам «обмін» можна розглядати виключно як дії щодо отримання компетентними органами України такої інформації від компетентних органів іноземних країн чи передачі ними цієї інформації цим іноземним компетентним органам. Таке розуміння обміну можна було б вважати вузьким. Усі інші дії, які зазвичай передують передачі такої інформації, тобто обміну нею, складають зміст іншої діяльності, а саме вже визначених нами дій зі створення, збирання, одержання (в межах країни), аналізу, оброблення, зберігання, використання, передачі, поширення, охорони, захисту такої інформації. У вузькому значенні обміну вони не охоплюються ним. Така діяльність є більше вже забезпеченням міжнародного обміну податковою інформацією і вона є предметом адміністративно-правового регулювання з боку держави. І саме в такому широкому значенні, на наш погляд, і варто її розглядати в аспекті визначення та вивчення адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн. Розуміння поняття «обмін» у широкому його значенні, яке б охоплювало й усю зазначену діяльність по забезпеченню відповідного обміну, надасть змогу належно дослідити сам зазначений адміністративно-правовий механізм.

Поняття будь-якого обміну інформацією передбачає й взаємодію декількох суб'єктів цього обміну, якими у міжнародному обміні є компетентні органи іноземних країн. Таким чином, для

належного розуміння поняття обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн варто окреслити й розуміння поняття «компетентні органи іноземних країн».

Поняття компетентних органів іноземних країн стосується переважно міжнародно-правового елемента у адміністративно-правовому механізмі міжнародного обміну податковою інформацією, а тому фактично позбавлене внутрішнього адміністративно-правового змісту. Компетентні органи іноземних країн, з якими Україна зобов'язується здійснювати обмін податковою інформацією, зазвичай визначаються самими країнами та відображаються у актах міжнародного законодавства. Так, наприклад, ст. 3 Конвенції між Урядом України і Урядом Республіки Польща про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження податкових ухилень від 12.01.1993 визначає, що термін «компетентний орган» означає стосовно України – Міністра фінансів України або його повноважного представника, і, стосовно Польщі – Міністра фінансів Польщі або його повноважного представника [6].

Важливе місце в системі внутрішніх відносин обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн посідає його правове забезпечення. За допомогою правових засобів здійснюється вплив на суспільні відносини, які виникають та пов'язані з обміном податковою інформацією.

Правове забезпечення обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн здійснюється, зокрема, й засобами адміністративно-правового характеру та охоплює фактично усі види діяльності, як то його правове регулювання, правозастосовну діяльність, пов'язану з таким обміном, правоохоронну діяльність по забезпеченню законності у цій сфері. Вбачається, що особливе місце серед таких засобів займає адміністративно-правовий механізм забезпечення такого обміну, який фактично об'єднує усі правові явища та усю правову діяльність адміністративно-правового характеру.

У науці адміністративного права поняття «адміністративно-правовий механізм» обумовлюється змістом низки понять, а саме понять «механізм» та «адміністративно-правовий механізм».

Лексично поняття «механізм» означає внутрішню будову, систему чого-небудь; сукупність станів і процесів, з яких складається певне фізичне, хімічне та інше явище [7, с. 695]. Вже з цього визначення зрозуміло, що дослідження поняття механізму потребує дослідження певної структури явища та взаємозв'язку його елементів. Перенісши таке розуміння на мову юриспруденції розумітимемо в юридичному аспекті під терміном «механізм» сукупність методів, форм, прийомів, способів, завдяки правильному використанню яких можливо буде досягти оптимальної організації всіх елементів системи, їх ефективного функціонування, що в результаті повинно призвести до отримання бажаного результату [8, с. 37-38].

Подальший науковий аналіз лише підтверджує висловлене твердження, що у юридичній науці застосовуються різні термінологічні конструкції, складниками яких є класичний «механізм», а саме: «правовий механізм», «адміністративно-правовий механізм», «механізм адміністративно-правового регулювання», «механізм державного управління» та багато інших. Розглядаючи такі конструкції, теоретики спираються на основоположні засади та зміст поняття «механізм правового регулювання» [9, с. 563]. І це, на наш погляд, не є дивним.

Адміністративне право у системі права розглядається як його галузь, тобто є однією із складових права як системного явища. Очевидним є те, що адміністративно-правовий механізм є складовою правового механізму як більш загального поняття, або ж навіть його різновидом, а відтак, між розумінням механізму та адміністративно-правового механізму стоїть поняття правового механізму. Зауважимо, що щодо поняття правового механізму досить часто як синонім вживається також й термін «механізм правового регулювання». Вважаємо, що в аспекті дослідження адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн не вбачаємо суперечності чи відмінностей у цих поняттях та також розглядаємо їх як синоніми. В аспекті логічності вивчення відповідного видового поняття адміністративно-правового механізму його неможливо визначити без правильного розуміння й правового механізму загалом.

У науці питання правового механізму неодноразово досліджувалося у загальній теорії держави та права та щодо нього сформувався ціла низка думок.

Так, під правовим механізмом, зокрема, розуміють певну конструкцію, що передбачає дію по-слідовно організованих юридичних засобів, які дають можливість досягти конкретної юридичної мети з дотриманням відповідної процедури. Кожна ланка такого механізму є самостійним комп-

лексом юридичних засобів [10, с. 13]. Правовий механізм визначають також як систему правових засобів, способів та форм, за допомогою яких забезпечується впорядкування суспільних відносин, задоволення інтересів суб'єктів права, встановлення правопорядку в суспільстві, вирішення конфліктів, досягнення соціального компромісу в правовій сфері [11, с. 357].

З наведених міркувань, на наш погляд, вбачається, що правовий механізм функціонує задля досягнення певної юридичної мети у визначеній законом процедурі за допомогою певної сукупності юридичних інструментів, яку складають, зокрема, норми права, певні правові відносини, правові акти тощо. У зв'язку з цим, й поняття правового механізму варто розуміти як певну сукупність цих визначених правових явищ, які з метою досягнення правової цілі загалом складають певну активну систему та перебувають між собою у взаємодії.

З огляду на те, що предметом адміністративного права є суспільні відносини в сфері державного управління, які виникають під час здійснення органами виконавчої гілки влади виконавчо-розпорядчої діяльності, адміністративно-правовий механізм слід розглядати як структурний елемент державно-правового механізму в частині реалізації управлінської функції держави [12, с. 17].

Виходячи з наведених нами положень про правовий механізм, слід погодитися й з висловленими у науці твердженнями, що адміністративно-правовий механізм – це сукупність правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин у сфері адміністративного права [13, с. 64]. Саме з такого підходу до розуміння адміністративно-правового механізму, на наш погляд, варто виходити й при окресленні поняття адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн.

Не дивлячись на те, що обмін податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн є одним з видів діяльності у сфері міжнародного права – міжнародного обміну інформацією, який врегульовується нормами міжнародного права, насамперед, міжнародними двосторонніми та багатосторонніми угодами держав як суб'єктів міжнародного права, сам адміністративно-правовий механізм обміну є виключно внутрішньодержавним утворенням, відносини в якому є внутрішніми відносинами в межах держави. На забезпечення виконання зобов'язань України з обміну в межах держави Україна спрямована ціла сукупність правових засобів адміністративно-правового характеру.

Такими, наприклад, слід вважати нормативні акти адміністративно-правового характеру, які врегульовують відповідну діяльність компетентних органів України, зокрема, наказ Міністерства фінансів України від 16.04.2022 № 118 «Про затвердження Порядку обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн». Поряд з нормами права, існує й забезпечення на рівні створення компетентних органів, які наділяються відповідною компетенцією, насамперед, Міністерство фінансів України та податкові органи тощо. Запроваджуються також й відповідні процедури, які залежать, зокрема, від визначених міжнародними актами форм обміну, а саме: 1) обміну інформацією на прохання; 2) автоматичного обміну інформацією та 3) спонтанного обміну інформацією. В них реалізуються дещо різні зі своїми особливостями адміністративно-процедурні правовідносини. Таким чином, варто розуміти, що адміністративно-правовий механізм обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн складає певну сукупність злагоджених елементів, які перебувають у зв'язку між собою, утворюючи єдине ціле – його внутрішню систему.

У науці адміністративного права структура адміністративно-правового механізму визначається багатьма науковцями зазвичай через структуру механізму адміністративно-правового регулювання, які розглядаються як синоніми. Зокрема, структурними елементами механізму адміністративно-правового регулювання визначають чотири його складових: 1) норми адміністративного права; 2) адміністративно-правові відносини; 3) акти тлумачення норм адміністративного права та 4) акти реалізації адміністративно-правових норм і відносин [14, с. 14].

Вважаємо, що висловлені науковцями підходи можуть бути взяті до уваги, а адміністративно-правовий механізм обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн як певне структурне явище слід розглядати як таке, яке об'єднує в собі нормативний, інституційний, процедурний та правоохоронний елементи (складові), а саме: а) адміністративно-правові норми, що визначають підстави, умови та порядок застосування адміністративних заходів для обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн; б) інституційну систему забезпечення обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних

країн, яку складають система уповноважених суб'єктів, наділених повноваженнями щодо збирання, оброблення, аналізу, зберігання, використання, передачі, охорони, захисту, обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн; в) адміністративні процедури, у межах яких здійснюється обмін податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн; г) адміністративну відповідальність за порушення суб'єктами права встановлених державою правил, пов'язаних з обміном податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн.

Висновки. З урахуванням наведеного, вважаємо, що під адміністративно-правовим механізмом обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн слід розуміти систему правових засобів (адміністративно-правових норм, інституційних елементів, адміністративних процедур та адміністративної відповідальності), за допомогою яких забезпечується адміністративно-правовий вплив на суспільні відносини, що виникають в процесі отримання та використання компетентними органами України визначеної укладеними Україною міжнародними угодами податкової інформації від компетентних органів іноземних країн, а також забезпечення передачі та передача цієї інформації цим органам в межах цих угод.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Мандзюк О.А. Правовий режим податкової інформації в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Запоріжжя., 2014. 210 с.
2. Дмитренко Е.С. Повноваження органів державної податкової служби у сфері забезпечення інформаційної безпеки: проблеми реалізації. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2012. № 1 (8). С. 41–46.
3. Колодій І. Поняття та зміст інформації : соціальні та правові аспекти. *Підприємництво, господарство і право*. 2007. № 1. С. 83–86.
4. Протокол про внесення змін і доповнень до Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах від 27.05.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b21.
5. Герасименко Н.М. Обмін податковою інформацією як об'єкт наукового аналізу. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2017. Вип. 1. С. 5–9.
6. Конвенція між Урядом України і Урядом Республіки Польща про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження податкових ухилень від 12.01.1993. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_168.
7. Словник української мови: в 11 т. / АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О.О. Потебні. – Київ: Наук. думка, 1970. 1980. Т. 4: І–М / ред. тому: А.А. Бурячок, П.П. Доценко. 1973. 840 с.
8. Безпалова О.І. Адміністративно правовий механізм реалізації правоохоронної функції держави: монографія. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. 544 с.
9. Тильчик В.В. Поняття адміністративно-правового механізму розв'язання податкових спорів та його ознаки. *Право та управління*. 2012. № 1. С. 560–572.
10. Тарахонич Т.І. Механізм дії права, механізм правового регулювання, механізм реалізації права: особливості взаємодії. *Держава і право*. 2010. Вип. 50. С. 12–18.
11. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2000. 652 с.
12. Лекарь С.І. Місце адміністративно-правового механізму забезпечення економічної безпеки держави у системі державно-правового механізму. *Адміністративне право і процес*. 2013. № 1. С. 15–20.
13. Стеценко С.Г. Адміністративне право України: навч. посібник. К.: Атіка, 2007. 624 с.
14. Голосніченко І.П. Адміністративне право України (основні категорії і поняття): посібник. Ірпінь: Український фінансово-економічний інститут, 1998. 112 с.